

Fotograma de *L'endemà* i cartell d'aquesta pel·lícula.

'L'endemà' ja és aquí

Fa un any i mig la reconeguda productora i directora Isona Passola va fer una crida als independentistes. Volia elaborar un documental que expliqués als indecisos les possibilitats que oferiria un estat català, però no comptava amb els diners que necessitava per finançar el projecte. Com que no volia fer-lo amb una sabata i una espardeña, Passola va impulsar una campanya a través de la plataforma de micromecenatge Verkami amb l'esperança que la gent l'ajudaria a realitzar l'empresa. La gent va respondre, i de quina manera. En 40 dies el projecte va rebre les aportacions de més de 8.000 mecenes i va recollir la increïble suma de 348.830 euros. Tot un rècord, perquè en la seva categoria, documental amb recompensa, és la campanya de micromecenatge que ha tingut més èxit d'Europa i ocupa el cinquè lloc del món.

A partir del 5 de setembre podrem veure a les sales de cinema el resultat d'aquest esforç personal i col·lectiu. Ha arribat *L'endemà*, un documental que amb la mirada posada en la consulta del 9-N vol contribuir a decantar la balança a favor del sí a la independència. Com? Seduint els indecisos amb arguments clars i objectivables que presenten la independència de Catalunya com una oportunitat per construir un estat més útil i democràtic que no pas l'espanyol.

Quasi 50 professionals de prestigi aporten propostes concretes per cons-

Gran part del debat sobre el procés polític que viu Catalunya se centra en el recorregut que ha de seguir el país per assolir la independència. Però si s'arriba al final d'aquest camí, com hauria de ser el nou estat català? Aquesta és la pregunta que intenta respondre el nou documental d'Isona Passola, 'L'endemà', que presenta un model de país molt atractiu amb l'objectiu d'animar els indecisos a sumar-se a la il·lusió independentista.

truir una nova casa catalana que sigui funcional i on la gent se senti a gust. *L'endemà* repassa tots els àmbits que afecten la nostra societat i mira d'explicar com millorarien si Catalunya tingués els mecanismes d'un estat. Com es podria aprofitar l'oportunitat per regenerar la democràcia? Com fariem un estat del benestar més eficaç? Com quedarien afectades la nostra economia i la nostra connexió comercial amb el món? Com seria la nova relació entre Catalunya i Espanya? Germà Bel, Xavier Sala i Martín, Clara Ponsatí, Raül Romeva, Vicenç Villatoro, Salvador Cardús, Toni Comín, Santiago Vidal, Ramon Folch o Joan Manuel Tresserras són alguns dels constructors de l'argumentari tècnic que ofereix el documental.

Però que ningú no s'equivoqui: *L'endemà* no és una tirallonga de declaracions tècniques. Amb un estil altament cinematogràfic, Passola aprofita tots els recursos del registre per presentar una pel·lícula emotiva, divertida i, audiovisualment, molt bonica de veure. Hi ha cant, ball, paisatge i fins i tot titelles. Les intervencions van acompanyades d'una trama paral·lela de ficció que dona molt de joc i s'aproxima al debat des d'una perspectiva més personal.

El documental busca transformar dubtes i temor en respostes i il·lusió per seduir un sector de la societat catalana que pot ser clau en el desenllaç del procés. La pel·lícula comença i acaba amb la cançó *¿Què serà, serà?*, popularitzada els anys 50 per Doris Day. Què serà, Catalunya? *L'endemà* no fa promeses de felicitat. Senzillament, ens diu que amb un estat propi Catalunya podrà ser tot allò que els seus ciutadans vulguin que sigui. **A.B.**